

**SLEEP QUALITY OF HOSPITALIZED ELDERLY
UNDERGOING SURGERY**

PANTHIP PRASERTPHOL

อภิสิทธิ์พรสาร

นาง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF NURSING SCIENCE (ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-05-0019-6

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH

P197A

๒๐๐๑

4236672RAAN/M: MAJOR: ADULT NURSING;
M.N.S. (ADULT NURSING)

KEY WORDS : SLEEP QUALITY / ELDERLY

PANTHIP PRASERTPHOL: SLEEP QUALITY OF
HOSPITALIZED ELDERLY UNDERGOING SURGERY. THESIS
ADVISORS: YUPAPIN SIRAPO-NGAM, D.S.N., PRAKONG
INTARASOMBAT, M.Ed. 99 p. ISBN 974-05-0019-6

The purpose of this descriptive study aimed to describe sleep quality and some of the factors disturbing sleep of hospitalized elderly undergoing surgery.

Purposive sampling was used based on the following criteria of age 60 and over and undergoing elective surgery, well-consciousness and cognitive status scores based on the Set Test equal to or more than 25, and having insomnia less than three times a week for at least one month. The sample would be excluded if they had severe complications and were admitted to the intensive care unit or if they could not participate throughout the entire study. Included were one hundred and twenty-one hospitalized elderly patients undergoing surgery and admitted at general surgery, orthopedics and gynecologic wards of a tertiary care hospital in Thailand. The instruments used for data collection were the Sleep Quality Scale and the Factor Disturbing Sleep (internal and external factors). The subjects were interviewed by the researcher based on perception of sleep, at five times for each patient as follows: the day before admission, preoperative day, and the three consecutive days after operation.

The results revealed that sleep quality of the elderly undergoing surgery was not good. Sleep quality at the day before admission, preoperative day, and the three consecutive days after operation were significant statistically and different. The Least Significant Difference Test (LSD Test) showed that the mean total score of sleep quality of each pair had significant ($p < .0001$) difference. Sleep quality on admission and on the preoperative day were better than sleep quality of the three consecutive days after operation. The best sleep quality was on the day before admission. Whereas the worst sleep quality was the first postoperative day. Among the three consecutive days after the operation, the subjects had the worst sleep quality on the first postoperative day. Sleep quality of subjects was better on the other two days after the operation. Factors disturbing sleep were intrinsic and extrinsic. Among the intrinsic factors, pain was rated with the highest mean score on both the preoperative day and the three consecutive days after the operation, especially on the first postoperative day. Anxiety and discomfort sleep position were perceived at a moderate level of disturbing sleep. For extrinsic factors, the environment in the clinical unit was rated with a higher mean score than nursing care activities on both the preoperative day and the three consecutive days after the operation. It was noticed that the environment was perceived as a factor disturbing sleep with a little difference in the stable mean score on the preoperative and postoperative day. In contrast, nursing care activities were perceived as a factor disturbing sleep with higher mean score on the postoperative day. Nurses who took care of the patients could well be concern and appropriately arrange intrinsic and extrinsic factors.

4236672 RAAN/M: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้ใหญ่; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

ปานทิพย์ ประเสริฐผล: คุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัด (SLEEP QUALITY OF HOSPITALIZED ELDERLY UNDERGOING SURGERY). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ยุพาพิน ศิริโพธิ์งาม, D.S.N., ประคอง อินทรสมบัติ, คม. (การบริหารการพยาบาล) 99 หน้า ISBN 974-05-0019-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการนอนหลับและปัจจัยบางประการที่รบกวนการนอนหลับของผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัด การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีคุณสมบัติที่คัดไว้ศึกษา ดังนี้ 1) เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เข้ารับการรักษาโดยการผ่าตัดแบบ Elective Surgery 2) รู้สึกดีและได้ผลคะแนนจากการทดสอบหมวดหมู่เท่ากับหรือมากกว่า 25 คะแนน 3) มีปัญหาการนอนไม่หลับน้อยกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ คุณสมบัติที่ไม่นำมาศึกษา ได้แก่ เข้าร่วมการศึกษาได้ไม่ครบทุกระยะของการเก็บข้อมูลและมีภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดที่ต้องเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยบำบัดพิเศษ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาโดยการผ่าตัดในโรงพยาบาลศูนย์ ณ หอผู้ป่วยศัลยกรรมทั่วไป ศัลยกรรมกระดูกและเนื้อเยื่อ จำนวน 121 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบวัดการนอนหลับ และแบบสัมภาษณ์ปัจจัยบางประการที่รบกวนการนอนหลับ (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์การนอนหลับตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายจะได้รับการสัมภาษณ์ทั้งหมด 5 ครั้ง คือ 1 วันก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 1 วันก่อนผ่าตัด หลังผ่าตัดวันที่ 1 วันที่ 2 และวันที่ 3

ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจัดอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับในระยะ 1 วันก่อนเข้ารับการรักษา 1 วันก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด 3 วัน พบว่า มีคะแนนคุณภาพการนอนหลับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD Test พบว่า แต่ละคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .0001$) โดยในระยะ 1 วันก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมีคะแนนคุณภาพการนอนหลับสูงที่สุด ส่วนในระยะหลังผ่าตัดวันที่ 1 มีคะแนนคุณภาพการนอนหลับต่ำสุด หลังจากนั้นคะแนนคุณภาพการนอนหลับค่อยๆ เพิ่มขึ้นในวันที่ 2 และวันที่ 3 หลังผ่าตัด ปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยความปวดเป็นปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับสูงที่สุดในทุกระยะของการศึกษา ความวิตกกังวลและทำนองที่ไม่สุขสบายเป็นปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยภายนอกสิ่งแวดล้อมในหอผู้ป่วยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากิจกรรมพยาบาล แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับค่อนข้างคงที่ทั้งในระยะก่อนผ่าตัดและหลังผ่าตัด ในขณะที่กิจกรรมพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยสูงในระยะหลังผ่าตัด พยาบาลเป็นผู้ให้การดูแลผู้ป่วยเหล่านี้ ควรให้ความสนใจและจัดการปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่รบกวนการนอนหลับให้เหมาะสม